

ФОРМАТИ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ЗАХОДІВ

Постановка проблеми. Характерною ознакою сьогодення є зростання темпів розвитку науки, техніки, суспільства в цілому. Таке положення актуалізує необхідність постійного оновлення професійних знань фахівців, зокрема у галузі художньої освіти. Вирішенню проблеми сприяє активізація досліджень особливостей освіти, пошук сучасних організаційних форм, методів і засобів інтенсивного навчання та визначення оптимальних інтервалів між періодами навчання. Однією з основних вимог сучасності є проведення суттєвих змін в освіті, створення нових пріоритетів навчання і виховання особистості протягом усього життя, які б сприяли формуванню готовності фахівців до свідомого, постійного підвищення свого професійного рівня. Реалізація цих завдань можлива у системі післядипломної освіти, специфіка якої полягає у диференційованому підході до навчання дорослих. Провідна роль в освіті дорослих належить закладам післядипломної освіти. Вони мають створити такі умови підвищення кваліфікації, які б задовольнили потреби працівників різних спеціальностей та категорій.

Мета статті. Мета даної статті — розкрити характерні особливості, притаманні навчанню дорослих у системі післядипломної освіти, зокрема, підвищення кваліфікації. Окреслити шляхи забезпечення освіти дорослих з урахуванням зазначених особливостей. Визначити принципи, на основі яких має будуватися навчальний процес фахівців, а також методи, що доцільно використовувати під час навчання дорослих.

Основна частина. Існують декілька основних сучасних освітніх формати, що дозволяють за короткий термін в певній мірі розкрити творчий та інтелектуальний потенціал фахівців. В даній статті йтиме мова про основні з них, а саме: майстер-клас, тренінг, публічна лекція, вебінар, форум та конференція. **Майстер-клас** надається експертом певної галузі / теми людям, коли в даний момент розробляються навички. Отож найважливішою умовою для проведення заходу в цьому форматі — це наявність знавця справи. Зазвичай це людина, яка має багатий досвід «спроб і помилок», що освоїла тему з різних сторін (від прибиральника до генерального директора фірми), і, що важливо, упродовж тривалого часу (все життя, понад 10 років). Остан-

ній пункт важливий тим, що доводить саму «експертність» на міцність: сама людина прожила 1–2 вікові кризи, змінила своє середовище (мінімум раз), випробувала ідею часом.

Тренінг — це процес зміни відношення, поведінкових навичок через набуття навчального досвіду. Передбачається, що під час тренування фахівець опанує ту чи іншу технологію і шляхом частого повторення закріпить і здобуде нову навичку. Хороший тренер дбає про атмосферу в колективі, особливо довіру, безпечне середовище та можливість виходу зі своєї зони комфорту. Якщо тренер модерує цю атмосферу, то учасникам вдається правильно проживати необхідний досвід, ось чому досягається позитивний ефект зміни, хороших вражень.

Тобто **найбільш важлива відмінність** тренінгу від усіх інших заходів — це прожити та отримати досвід.

Публічна лекція є одним із засобів просвіти населення. Їх найчастіше організують благодійні фонди, державні управління чи міністерства, громадські організації тощо. Основна мета такої події — зустріч з автором розробок в тій чи іншій сфері, лідером або очевидцем подій певного часу. Публічні лекції важливі, навіть необхідні у випадку, коли потрібно донести до населення нову ідею. Скажімо, Королівський інститут організував серію публічних лекцій і демонстрацій, щоб відкрити першу вулицю з одностороннім рухом у Лондоні.

У наш час такий вид заходів має певну модифікацію — «зустріч з успішною людиною» або «історія успіху від...». Формат зрозумілий: спочатку головний гість бере вступне слово, потім учасники задають запитання. Такий формат доречно проводити із людьми, які упродовж тривалого часу досліджували викладену тему на прикладі свого життя.

Вебінар — це організація зустрічей (семінарів, тренінгів) за допомогою Інтернету. Для організації вебінарів, тобто **онлайн семінарів** використовують технології відео-конференції. Найбільш поширений спосіб — демонстрація і коментування презентації спікером. Учасники задають запитання, відповідають за допомогою чату. Більшістю організаторів проводиться автоматичний відеозапис події.

Форум — це площадка для забезпечення спілкування, обміну досвідом. Офлайн формат передбачає наявність експертів, опонентів для можливості розглянути питання з різних позицій. Дуже часто на форумах присутня велика кількість людей, що готові лише переїмати досвід, а не ділитися. Завдяки цьому феномену форуми стали менш популярні, як ефективний інструмент.

Конференція — зібрання людей для обговорення певної пробле-

матики, результатів співпраці чи проблем, що виникають при реалізації спільних проєктів. Такі збори, наради проводять в обладнаних для цього приміщеннях, конференц-залах, облаштованими всіма необхідними інструментами для якісної детальної презентації. Якщо обговорення ведеться між державами чи на загальнодержавному рівні та передбачає напрацювання спільної стратегії, то така конференція називатиметься конгресом.

Відмінність від конференції. Перша відмінність полягає в тому, що конференція обмежена в часі (кілька днів), а форум може тривати постійно, як майданчик для спілкування. Відбувається постійне відновлення комунікації (темпу комунікації). Друга відмінність у форматі. На форумі виступають на рівних, а на конференції є авторитети думки, офіційно визнані експерти. І третя суттєва відмінність — у результаті: конференція передбачає резолюцію, спільну вироблену стратегію, публікацію, а форум — це лише обмін думками.

Висновки. В наш час все змінюється дуже швидко, висуваючи суспільству нові завдання і виклики. Упровадження інновацій є запорукою сталого розвитку. Систематична освіта впродовж життя необхідна як людям з певною вже набутою освітою і стабільним соціальним статусом у суспільстві, так і тим, хто працює і потребує освітніх послуг, максимально наближених до місця роботи чи проживання. Освіта значною мірою сприяє забезпеченню більш успішного пристосування до життя і професійної діяльності. Розвиток на основі культурного та інтелектуального зростання несе в собі економічну вигоду і сприяє згуртованості суспільства загалом.